

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120360937
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120360937.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: AUTOOPRAVY Geci Borov, s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, na ul. Podhrunkovskej č. 1A/2635, IČO: 43 884 849, právne zastúpeného: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom v Košiciach, na ul. Kmeťovej č. 26, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, na ul. Štefanovičovej č. 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpenému advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom v Bratislave, na Dvořákovom nábreží č. 8/A, o zaplatenie sumy 177,51 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 31.05.2021 č.k. 5C 40/2020-108, takto

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti tak, že žalovanému sa ukladá povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 177,51 eur od 09.10.2019 do zaplatenia, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovi sa priznáva náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 177,51 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej dňa 02.09.2019 došlo vo Z. k dopravnej nehode, pri ktorej bolo poškodené odstavené motorové vozidlo právneho predchodcu žalobcu. Právnenému predchodcovi žalobcu tak vznikla pri tejto nehode škoda, rozsah ktorej bol preukázaný predložením faktúry č. XXXXX, vystavenej na sumu 2.861,80 eur a tiež predložením kalkulácie č. XXXXXXXXXXXX znejúcej na sumu 2.861,80 eur, z ktorej je zrejмый podrobný rozpis prác a materiálu použitého pri oprave. Zároveň boli predložené cenníky lakovacích a mechanických prác iných autoservisov pre daný typ motorového vozidla.

3. Z uvedeného je zrejмый, že žalobca má nárok na náhradu škody a sporná ostala výška uplatneného nároku. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 25.09.2019 vyplynulo, že žalovaný plnil za svojho poistenca a poškodenému vyplatil sumu 2.684,29 eur. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, ako dospel k ním uvádzanej výške primeraných nákladov na opravu vozidla a k nepriznaniu nákladov na lakovací materiál a práce, ani ako dospel k uvádzanej sume za normohodinu práce 16,67 eur. Žalobca naopak predložil cenníky iných spoločností, z ktorých je zrejмый, že ním účtovaná normohodina práce v

sume 23 eur je zjavne primeraná, porovnateľná s inými autoservismi, dokonca sa javí výhodnejšia ako u iných autoservisov.

4. Vysvetlenie krátenia uplatneného nároku na náhradu škody zo strany žalovaného je vágne, nie dostatočne zrozumiteľné a odôvodnené. Pokiaľ žalovaný výšku škody spochybnil, bolo v jeho záujme navrhnúť v tomto smere vykonanie adekvátneho dôkazu.

5. Z faktúry za opravy vozidla a aj z kalkulácie opravy predloženej žalobcom jednoznačne vyplýva vyúčtovanie nákladov za opravu poškodeného motorového vozidla. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie považoval nárok žalobcu na náhradu škody za plne preukázaný, a preto mu priznal ním požadovanú sumu 177,51 eur.

6. V súvislosti s uplatňovaným úrokom z omeškania zdôraznil skutočnosť, podľa ktorej nie je jednotná rozhodovacia prax v prípade poisťných udalostí a z toho uplatnených škodových nárokov. Napriek tejto nejednotnosti daná právna úprava bola už opakovane riešená Najvyšším súdom Slovenskej republiky. V tejto súvislosti sa poukázalo na právny názor vyjadrený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 22.11.2018 sp. zn. 3Cdo 145/2017. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v ust. § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zákona č. 381/2001 Z.z., účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následnom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poisťnej udalosti.

7. K uvedenému záveru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pristupuje aj ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 109/2018 zo dňa 27.05.2020, ktoré poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 212/2017 z 26.02.2019. Vo veci 7Cdo 109/2018 dovolací súd vyslovil, že žalovaný si svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil, a preto nebol povinný uhradiť žalobcovi ako poškodenému úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostal s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradil v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.

8. V prejednávanej veci bolo zistené, že poisťná udalosť bola ohlásená žalovanému dňa 02.09.2019 a podaním zo dňa 25.09.2019 bolo právnenému predchodcovi žalobcu oznámené, že dňa 23.09.2019 došlo ku skončeniu šetrenia poisťnej udalosti, na základe čoho bol predložený výpočet výšky plnenia. Podľa vyjadrenia likvidátora boli priznané primerané náklady na opravu podľa výpočtu Slovepxperty, nepriznané nepreukázané navýšenie lakovacieho materiálu a prác a bola priznaná normohodina práce 16,67 eur bez DPH. V prílohe k Oznámeniu o poisťnom plnení je uvedený výpočet výšky plnenia, pričom spolu priznané poisťné plnenie predstavovalo 2.684,29 eur. Vzhľadom k uvedenej listine, je zrejmé, že žalovaný si splnil povinnosť vyplývajúcu z ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., poskytol údaje - dôvody riešenia poisťnej udalosti. Údaje vyjadrené žalovaným bez ďalšieho nemohli spôsobiť to, že by malo byť konštatované nesplnenie zákonnej povinnosti žalovaným, uloženej mu v zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z.. Znamená to, že ak žalovaný bližšie nezdôvodnil, prečo neakceptuje v celom rozsahu žalobcom uplatnené poisťné plnenie, táto skutočnosť nemohla viesť k záveru o nesplnení žalovanému uloženej povinnosti v zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. Ak žalovaný zákonom uloženú povinnosť splnil, tak nenastalo jeho omeškanie so splnením tejto nepeňažnej povinnosti, a preto nemohol nastúpiť ani dôsledok vyjadrený v ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z., t.j. dôsledok pre platenie úrokov z omeškania.

9. Vzhľadom na uvedené prvoinštančný súd žalobu v časti nároku na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 177,51 eur od 09.10.2019 do zaplatenia zamietol.

10. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 251, § 255 ods. 1 a ods. 2 a § 262 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.

11. Proti tomuto rozsudku, a to konkrétne proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti zmeniť tak, aby žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 177,51 eur od 09.10.2019 do zaplatenia. Z ust. § 797 ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak poisťiteľ, t.j. žalovaný neposkytne poisťné plnenie vo forme náhrady škody v lehote 15

dní len čo poisťiteľ skončil šetrenie poistnej udalosti, má poškodený právo aj na úrok z omeškania ako sankciu voči poisťiteľovi za neplnenie jeho peňažnej povinnosti, a to povinnosti poskytnúť poistné plnenie. Žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania je právne odôvodnený ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ako sankcia za nesplnenie povinnosti peňažnej povahy, teda riadne a včas uhradiť plnenie zo škodovej udalosti. Žalobca nežiadal o zaplatenie úroku z omeškania podľa § 11 ods. 8 Zákona o povinnom zmluvnom poistení za omeškanie žalovaného so splnením nepeňažnej povinnosti ukončiť šetrenie poistnej udalosti v lehote stanovenej zákonom. Vychádzajúc zo znenia ust. § 11 ods. 6, 7 a 8 Zákona o povinnom zmluvnom poistení, toto nevyklučuje aplikáciu ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko postihuje inú nečinnosť poisťovateľa a včasné nesplnenie odlišných povinností než ako vyplývajú z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka je sankcionovaná nečinnosť spočívajúca v omeškaní so splnením peňažného dlhu. Žalobca žalovanému riadne preukázal svoje nároky na náhradu škody, a to už v čase šetrenia poistnej udalosti a žalovaný plniť odmietol bez toho, aby na to boli dané relevantné právne dôvody, čoho výsledkom bolo aj vyhovie žalobnému návrhu v časti istiny pohľadávky v súdnom konaní. Žalovaný nárok na zaplatenie sumy 177,51 eur neuhradil žalobcovi v lehote stanovenej s ust. § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka, neposkytol žalobcovi plnenie riadne a včas, s plnením sa dostal do omeškania. Nakoľko ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, patrí žalobcovi popri plnení jeho nárokov v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj nárok na úrok z omeškania odo dňa, kedy sa žalovaný do omeškania s plnením dostal. Žalobca, resp. jeho právny predchodca predložil žalovanému potrebné dokumenty, ktoré bol žalovaný povinný prešetriť v rámci šetrenia poistnej udalosti a do 15 dní od skončenia prešetrovania škodovej udalosti žalobcovi poskytnúť poistné plnenie. Ak žalovaný čo i len časť so žalobcom uhradenej faktúry neuhradil, pričom v súdnom konaní sa preukázal nárok žalobcu na zaplatenie celej faktúrovej sumy, nie je dôvod na nepriznanie úrokov z omeškania, keďže je zrejmé, že žalovaný neplnil peňažné plnenie riadne a včas. Tento skutkový stav sa nijakým spôsobom neodlišuje od klasického záväzkového vzťahu, kedy, ak veriteľ vyzve dlžníka na zaplatenie peňažného dlhu, ktorý však neakceptuje veriteľom požadovanú výšku plnenia, pričom v súdnom konaní sa neskôr ukáže, že veriteľ má nárok na ním požadovanú výšku plnenia, súd zaviazá dlžníka aj na úhradu úroku z omeškania za nesplnenie peňažného dlhu riadne a včas. Úroky z omeškania majú povahu sankcie za omeškanie dlžníka so splnením záväzku podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak by sa pripustili závery uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, neexistovala by žiadna sankcia pre poisťovňu v prípade, ak by neposkytla peňažné plnenie riadne a včas, čo by malo za následok aj nárast počtu súdnych konaní a zaťaženia súdov súdnymi konaniami voči poisťovňiam.

12. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

13. Pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania zo sumy 177,51 eur sa síce v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, avšak zo zistených skutočností nebol vyvodený správny právny záver.

14. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, žalobca si kvalifikovaným spôsobom uplatnil priamo u žalovaného náhradu škody podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o povinnom zmluvnom poistení). Žalovaný takto riadne uplatnený nárok znížil na sumu 2.684,29 eur a zvyšnú časť vo výške 177,51 eur žalovanému neuhradil. Táto čiastka žalovaným nedôvodne neuhradená preto musela byť žalobcovi priznaná rozhodnutím súdu.

15. Pre určenie povinnosti žalovanému uhradiť žalobcovi i ním požadovaný úrok z omeškania zo sumy 177,51 eur je právne významné ust. § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého plnenie je splatné do 15 dní, len čo poručiteľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť.

16. Z tohto ustanovenia vyplýva povinnosť poisťovateľa plniť v stanovenej lehote, teda do 15 dní po skončení vyšetrovania rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť. Uplynutím tejto lehoty sa poisťovateľ dostáva do omeškania s plnením povinnosti riadne a včas a keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má oprávnená osoba právo požadovať od poisťovateľa popri plnení úroky z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

17. Rovnako podľa ust. § 11 ods. 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení, poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu vo výške náhrady škody poisťovateľa, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

18. Z ust. § 11 ods. 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení vyplýva, že splatnosť poistného plnenia je stanovená lehotou do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo v prípade, ak o nároku poškodeného rozhodoval súd, po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. Pokiaľ z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že predpoklady pre priznanie úroku z omeškania v danej veci nie sú dané, takýto záver nie je správny. Ak žalovaný ako poisťovateľ oznámil v zákonnej lehote, že bude plniť len čiastočne, nezbavuje ho to povinnosti v prípade úspechu poškodeného v tomto súdnom konaní zaplatiť poškodenému, resp. jeho právnenému nástupcovi aj úrok z omeškania, lebo svoju povinnosť riadne prešetriť škodovú udalosť a plniť v zákonnej lehote si nesplnil. Preto uplynutím lehoty 15 dní po skončení vyšetrovania rozsahu povinnosti plniť sa žalovaný dostal do omeškania splniť povinnosť riadne a včas. Nakoľko ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má žalobca právo od žalovaného požadovať popri plnení aj úroky z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

19. Pokiaľ v odôvodnení napadnutého rozsudku sa poukazovalo na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obsiahnuté v rozsudku zo dňa 26.02.2019 sp. zn. 1Cdo 212/2017 a rozsudku zo dňa 22.11.2018 sp. zn. 3Cdo 145/2017, v tejto súvislosti je potrebné dodať, že oba tieto rozhodnutia boli zrušené nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.10.2021 č.k. III. ÚS 214/2020-29 a III. ÚS 309/2020 - 33. V oboch prípadoch Ústavný súd SR poukázal na to, že ust. § 11 ods. 6, 7 a 8 Zákona o povinnom zmluvnom poistení nemôže viesť k takému výkladu, ktorý by viedol k nepriznaniu úrokov z omeškania z dôvodnej, mimosúdne osobitne kvalifikovaným spôsobom uplatňovanej istiny. Všeobecné súdy tak museli riešiť otázku, odkedy má sťažovateľ nárok na úrok z omeškania, konkrétne či odo dňa, ktorý nasledoval po oznámení škody sťažovateľom žalovanej poisťovni, či odo dňa, ktorý nasledoval po uplynutí troch mesiacov a 15 dní podľa ust. § 11 ods. 6 a 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení, alebo odo dňa po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody.

20. Odpoveď na túto otázku je možná len pri výrazne dôslednejšej úvahe ako pri úvahe v napadnutých rozhodnutiach, ktorých odôvodnenie sa gramatickým výkladom zameralo na slovné znenie obsiahnuté v § 11 ods. 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktoré za alternatívou vyjadrenou slovným spojením alebo stanovuje, že poisťovňa je povinná plniť po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody. Výkladu, ktorý poskytli všeobecné súdy vrátane súdov, ktoré vydali napadnuté rozhodnutia, však chýba použitie iných výkladových metód ako strohé zameranie sa na jedno slovné spojenie v § 11 ods. 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení.

21. Ustanovenia Zákona o povinnom zmluvnom poistení chránia poisťovateľa pred tým, aby nemusel platiť úroky z omeškania v tom prípade, ak je návrh poškodeného dôvodný a jeho dôvodnosť je zistená v komunikácii predpokladanej § 11 ods. 6 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Ak by žalovaná poisťovňa postupovala tak, že by sťažovateľovi vyplatila jeho dôvodne uplatnené nároky v lehote 3 mesiacov (§ 11 ods. 6 Zákona o povinnom zmluvnom poistení) a 15 dní (§ 11 ods. 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení) od ich uplatnenia si sťažovateľom, za túto dobu by nevznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania z jeho dôvodného nároku, keďže v tomto období žalovaná poisťovňa nebola v omeškaní, keďže vykonávala svoje oprávnenia podľa § 11 ods. 6 a 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Žalovaná poisťovňa však časť sťažovateľom uplatnenej škody nezaplatila. Preto sa vo vzťahu k sťažovateľovi dostala do omeškania.

22. Keďže žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie úroku z omeškania je dôvodný, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 388 C.s.p. rozsudok v jeho zamietavej časti zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 177,51 eur od 09.10.2019 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

23. Zároveň vo veci úspešnému žalobcovi bola priznaná náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % v súlade s ust. § 396 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

24. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).